

ใบความรู้ การอ่านสรุปใจความสำคัญ

😊 การอ่านเพื่อสรุปใจความสำคัญ 😊

การอ่านเพื่อเก็บสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน เช่น เก็บจุดมุ่งหมายสำคัญของเรื่อง เก็บเนื้อเรื่องที่สำคัญ เก็บความรู้หรือข้อมูลที่น่าสนใจตลอดจนแนวความคิดหรือทัศนะของผู้เขียน

ใจความสำคัญ หมายถึง ใจความสำคัญและเด่นที่สุดในย่อหน้า เป็นแก่นของย่อหน้าที่สามารถครอบคลุมเนื้อความในประโยคอื่นๆ ในย่อหน้านั้น หรือเป็นประโยคที่สามารถเป็นหัวเรื่องของย่อหน้านั้นได้ ถ้าตัดเนื้อความของประโยคอื่นออกหมด หรือสามารถเป็นใจความหรือประโยคเดี่ยวๆ ได้โดยไม่ต้องมีประโยคอื่นประกอบ ในแต่ละย่อหน้าจะมีประโยคใจความสำคัญเพียงประโยคเดียว หรืออย่างมากไม่เกิน ๒ ประโยค

ลักษณะของสรุปใจความสำคัญ

๑. เป็นข้อความที่ทำหน้าที่คลุมใจความของข้อความอื่นๆ ในตอนนั้นๆ ได้หมด ข้อความนอกนั้นเป็นเพียงรายละเอียดหรือส่วนขยายใจความสำคัญเท่านั้น
๒. ข้อความหนึ่งๆ หรือย่อหน้าหนึ่งๆ ส่วนมากจะมีเพียงประการเดียว
๓. ส่วนมากมีลักษณะเป็นประโยค อาจจะเป็นประโยคเดียวหรือประโยคซ้อนก็ได้ แต่ในบางกรณีใจความสำคัญไม่ปรากฏเป็นประโยค เป็นเพียงใจความที่แฝงอยู่ในข้อความตอนนั้นๆ

☀ การพิจารณาใจความสำคัญ ☀

ใจความสำคัญจะปรากฏอยู่ในตำแหน่งของข้อความดังต่อไปนี้

๑. ใจความสำคัญที่ปรากฏอยู่ในแต่ละย่อหน้า ดังนี้

- ใจความสำคัญอยู่ในตำแหน่งต้นของย่อหน้าและมีรายละเอียดวางอยู่ในตำแหน่งถัดไป
- ใจความสำคัญอยู่ในตำแหน่งท้ายของย่อหน้า โดยกล่าวถึงรายละเอียดต่างๆ อย่างคลุมๆ ไว้ก่อนในตอนต้น
- ใจความสำคัญอยู่ในตำแหน่งต้นและท้ายย่อหน้า มีรายละเอียดอยู่ตรงกลาง

๒. อ่านจับใจความสำคัญที่ปรากฏรวมอยู่ในหลายๆ ย่อหน้า การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญแบบนี้ มีหลักสำคัญของการปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนดังนี้

- อ่านอย่างคร่าวๆ พอเข้าใจ
- อ่านให้ละเอียด
- อ่านแล้วถามตัวเองว่า เรื่องนี้มีใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ทำไม นำมาเรียบเรียง ให้ละเอียด และมีความเหมาะสมตามลำดับความสำคัญของเนื้อความ

◎ วิธีการอ่านสรุปใจความสำคัญ ◎

ขึ้นอยู่กับความชอบว่าจะทำอะไร เช่น ชิดเส้นใต้ หรือตีเส้นล้อมกรอบข้อความสำคัญ การใช้สีต่างๆ กันแสดงความสำคัญมากน้อยของข้อความ การทำบันทึกย่อก็เป็นขบวนการส่วนหนึ่งของการอ่านจับใจความสำคัญที่ดีและได้ผล แต่ผู้อ่านควรย่อด้วยภาษาและสำนวนของตนเอง ไม่ควรย่อด้วยการตัดเอาความสำคัญมาเรียงต่อกัน เพราะวิธีนี้อาจทำให้ผู้อ่านพลาดสาระสำคัญบางตอนไป อันเป็นเหตุให้การตีความผิดพลาดคลาดเคลื่อนได้

✍ หลักการอ่านเพื่อสรุปใจความสำคัญ ✍

๑. อ่านจากบนลงล่างแทนการอ่านจากซ้ายไปขวาทีละตัว
๒. อย่าอ่านทุกตัวอักษร เพราะจะทำให้อ่านได้ช้า
๓. ฝึกกวาดสายตาเป็นห้วงๆ เพื่อจะได้อ่านได้ที่ละประโยคๆ ซึ่งจะช่วยให้อ่านได้รวดเร็ว
๔. พยายามเก็บความของแต่ละคน เมื่ออ่านจบตอนหนึ่งแล้ว โดยรู้จักแยกใจความสำคัญและใจความที่นำมาประกอบในแต่ละข้อความออกจากกันให้ได้
๕. ขณะที่อ่านต้องนึกไว้เสมอว่าเรื่องที่กำลังอ่านอยู่นั้นเป็นเรื่องอะไร มีจุดมุ่งหมายเพื่ออะไร เมื่ออ่านจบแล้วจะได้ตอบปัญหาที่ตั้งไว้ได้
๖. พยายามให้ความสนใจในสิ่งที่ต้องการเพียงอย่างเดียว เมื่อต้องการจะอ่านเพื่อตอบปัญหา หรือจับใจความก็ไม่ควรพะวงอยู่กับเรื่องหลักภาษา หรือเรื่องราวอื่นๆ ที่ไม่อยู่ในความต้องการ
๗. อย่าพยายามอ่านซ้ำเพราะจะทำให้เสียเวลา ในบางครั้งเราอาจจะได้ทราบความหมายจากประโยคถัดไปได้
๘. ฝึกอ่านอย่างสม่ำเสมออ่านหนังสือหลายๆ ประเภท เพื่อให้เกิดความชำนาญในการอ่านใดๆ

สรุป

๑. อ่านเนื้อเรื่องทั้งหมด และจับใจความสำคัญ
๒. ทบทวนโดยตั้งคำถามในใจว่าเรื่องที่อ่าน นั้นมีใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไร
ทำไม เมื่อไร
๓. เขียนข้อความที่มีความสัมพันธ์อย่างสั้น ๆ ด้วยภาษาที่ สละสลวย กระชับรัด

ตัวอย่างข้อความ

เช้าวันรุ่งขึ้น เสียงไก่ขัน เอ็ก ! อี้ ! เอ็ก ! เอ็ก ! ฉันและน้องตื่นขึ้น
แล้วชวนกันไปอาบน้ำ พอแต่งตัวเสร็จก็ออกไปวิ่งเล่นที่สนามหญ้าหน้าบ้าน
ฉันพบเห็ดดอกหนึ่ง กำลังบานมีขนาดใหญ่มาก ฉันกับน้องยืนดูด้วยความสนใจ
คุณน้าซึ่งตื่นเช้า เช่นกันรีบเดินเข้ามาห้ามฉัน และน้องแต่ละต้องเพราะอาจ
เป็นเห็ดพิษ

ใจสำคัญของข้อความนี้ คือ ฉันและน้องไปพบเห็ดขนาดใหญ่มาก
แต่น้าบอกว่าเห็ดที่พบ อาจเป็นเห็ดมีพิษ

ใบความรู้ การอ่านสรุปใจความสำคัญ

อ่านนิทานเรื่อง “หมากับเงา” แล้วร่วมกันสรุปประเด็นสำคัญ

หมากับเงา

หมาตัวหนึ่งคาบก้อนเนื้อวิ่งข้ามสะพานมา เมื่อถึงกลางสะพานก็ก้มมองลงไปใต้น้ำ เบื้องล่างเห็นหมาตัวหนึ่งกำลังคาบเนื้อชิ้นใหญ่กว่า "โอ้โฮ! เจ้าหมานี่มันได้เนื้อมาจากไหนนะ ชิ้นใหญ่กว่าเราเสียอีก"

เจ้าหมาคิดในใจด้วยความละโมภ จึงอ้าปากเห่ากรรโชกหมายจะแย่งเอาเนื้อก้อนนั้น มาครองทันทีที่อ้าปาก เนื้อที่คาบอยู่ก็ร่วงหล่นลงน้ำ กว่าจะสำนึกได้ว่าหมากับก้อนเนื้อที่เห็น คือเงาของตัวเองในน้ำก็สายเกินไปเสียแล้ว

ข้อคิดที่ได้จากนิทานเรื่อง “หมากับเงา” โลกมามากมาย

สรุปใจความสำคัญ หมาตัวหนึ่งคาบก้อนเนื้อวิ่งข้ามสะพานมา เห็นเงาของตัวเองในน้ำ นี่กว่าเป็นหมาตัวอื่นกำลังคาบเนื้อชิ้นใหญ่กว่าจะแย่งเอาเนื้อทันทีที่อ้าปาก เนื้อที่คาบอยู่ก็ร่วงหล่นลงน้ำ กว่าจะสำนึกได้ก็สายเกินไปเสียแล้ว

ใบความรู้ การอ่านสรุปใจความสำคัญ

อ่านนิทานเรื่อง “สิงโตกับแพะ” แล้วร่วมสรุปใจความสำคัญ

สิงโตกับแพะ

วันหนึ่งในฤดูร้อนแห้งแล้งและอบอ้าว สิงโตและแพะต่างเดินทางน้ำดื่มจนมาพบกันที่หนองน้ำแห่งขอดแห่งหนึ่ง สัตว์ทั้งสองทะเลาะถกเถียงแย่งกินน้ำจนกลายเป็นเหตุให้เกิดการต่อสู้ขึ้น ในที่สุด สิงโตกับแพะก็เหนื่อยหอบ นอนหมดเรี่ยวแรงด้วยกันทั้งคู่ สิงโตมองเห็นฝูงแร้งบินร่อนคอยที่อยู่จึงคิดขึ้นได้ แล้วพูดว่า

“นี่เจ้าแพะ! ข้าคิดว่าเราควรแบ่งน้ำกันดื่มดีกว่าจะมาสู้กันจนตายกลายเป็นอาหารของแร้งทั้งฝูงนะ” เจ้าแพะก็เห็นด้วย ทั้งสองจึงเลิกต่อสู้และแบ่งน้ำกันโดยดี

ข้อคิดที่ได้จากนิทานเรื่องนี้ คือ

“จงพอใจกับการแบ่งปันผลประโยชน์ให้กัน ดีกว่าต่างฝ่ายต้องสูญเสียไปทั้งหมด”

สรุปใจความสำคัญ

สิงโตและแพะต่างเดินทางน้ำดื่ม สัตว์ทั้งสองทะเลาะถกเถียงแย่งกินน้ำต่อสู้ขึ้น นอนหมดเรี่ยวแรงด้วยกันทั้งคู่ ทั้งสองจึงเลิกต่อสู้และแบ่งน้ำกันโดยดี เพื่อจะได้ไม่เป็นเหยื่อของแร้ง